

Maakt meten een school anders?

Datagestuurde werken

Visie en cultuur

datageletterdheid

opbrengstgericht werken
schoolleiding/ILB/ leerkrachten

Onderwijs- leerproces

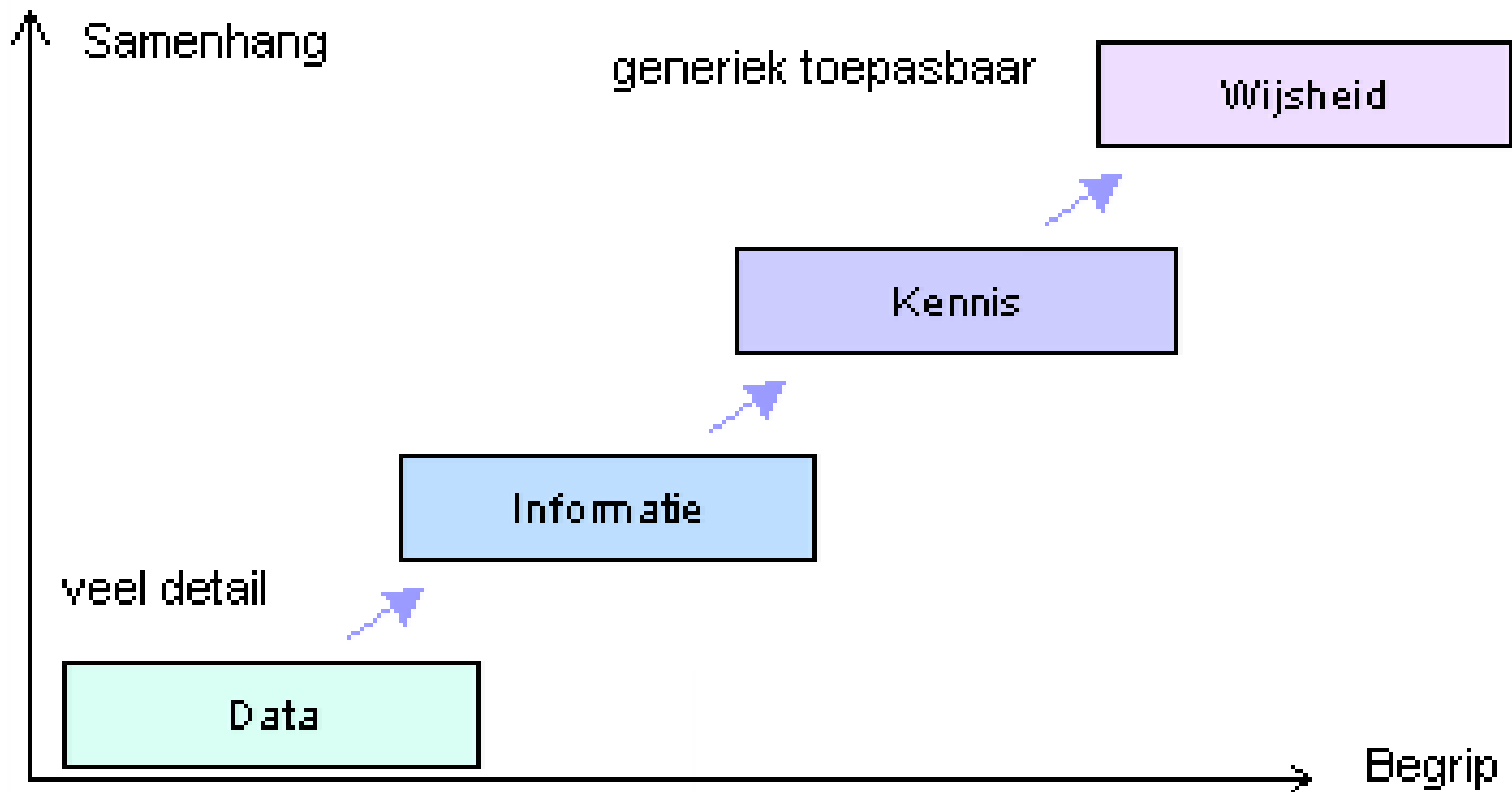
inhoud onderwijs
doelen
teamoverleg werkwijze
reflectie
professionalisering

Administratieve voorwaarden

leerlingvolgsysteem
Evaluatie (criteria: rapportering)

Planmatig

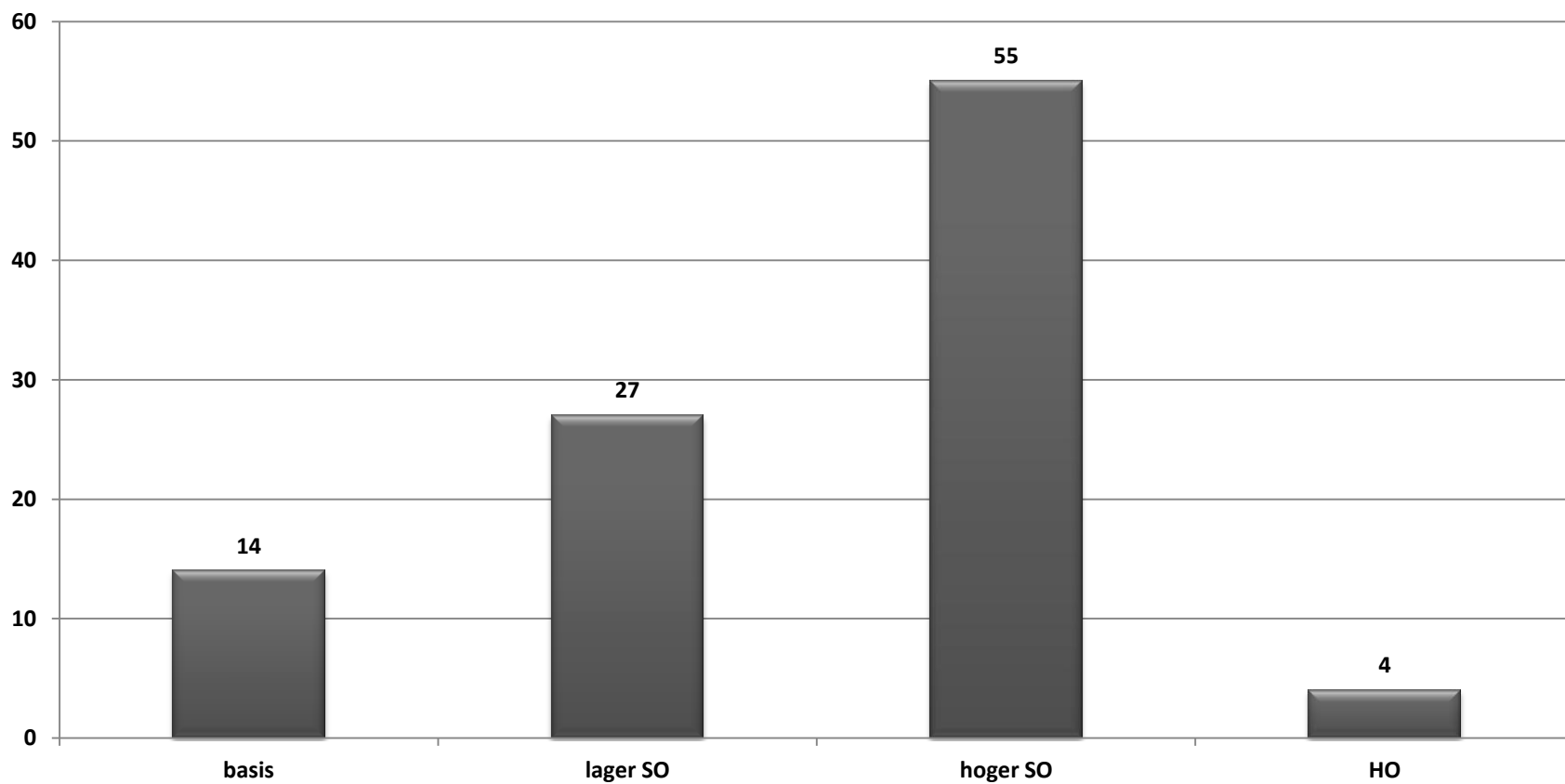
teamoverleg werkwijze
doelen
analyse resultaten
reflectie
professionalisering

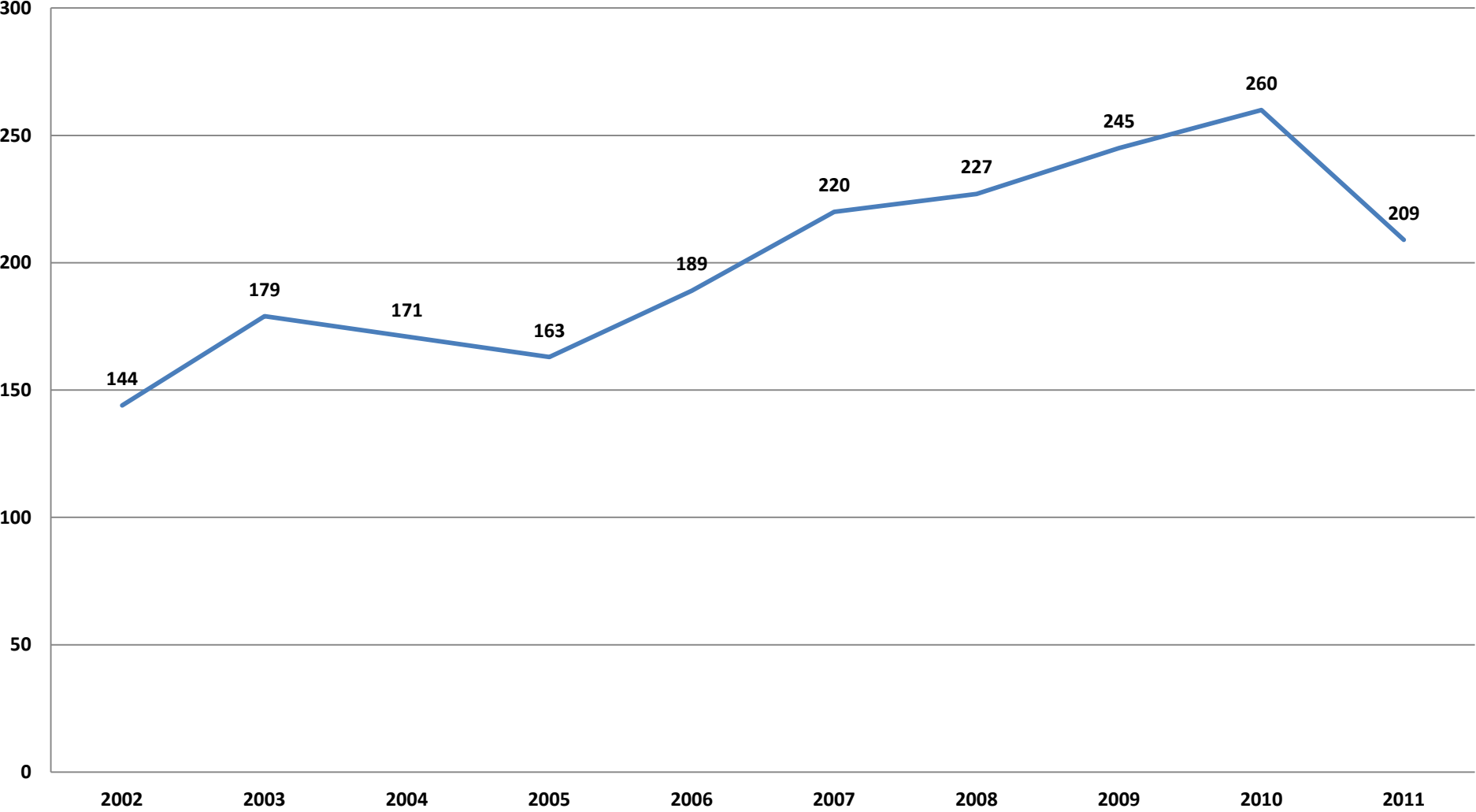
Cijfers leren lezen

- Ondersteunen cijfers een bepaalde gedachtegang, dan hebben ze een illustratief en **reproducerend karakter**
- Brengen ze een probleem aan het licht, dan dragen ze een **signaalfunctie**
- Bieden ze kansen tot interpretatie, dan dragen ze een **verklarend karakter** en/of zijn ze betekenisvol

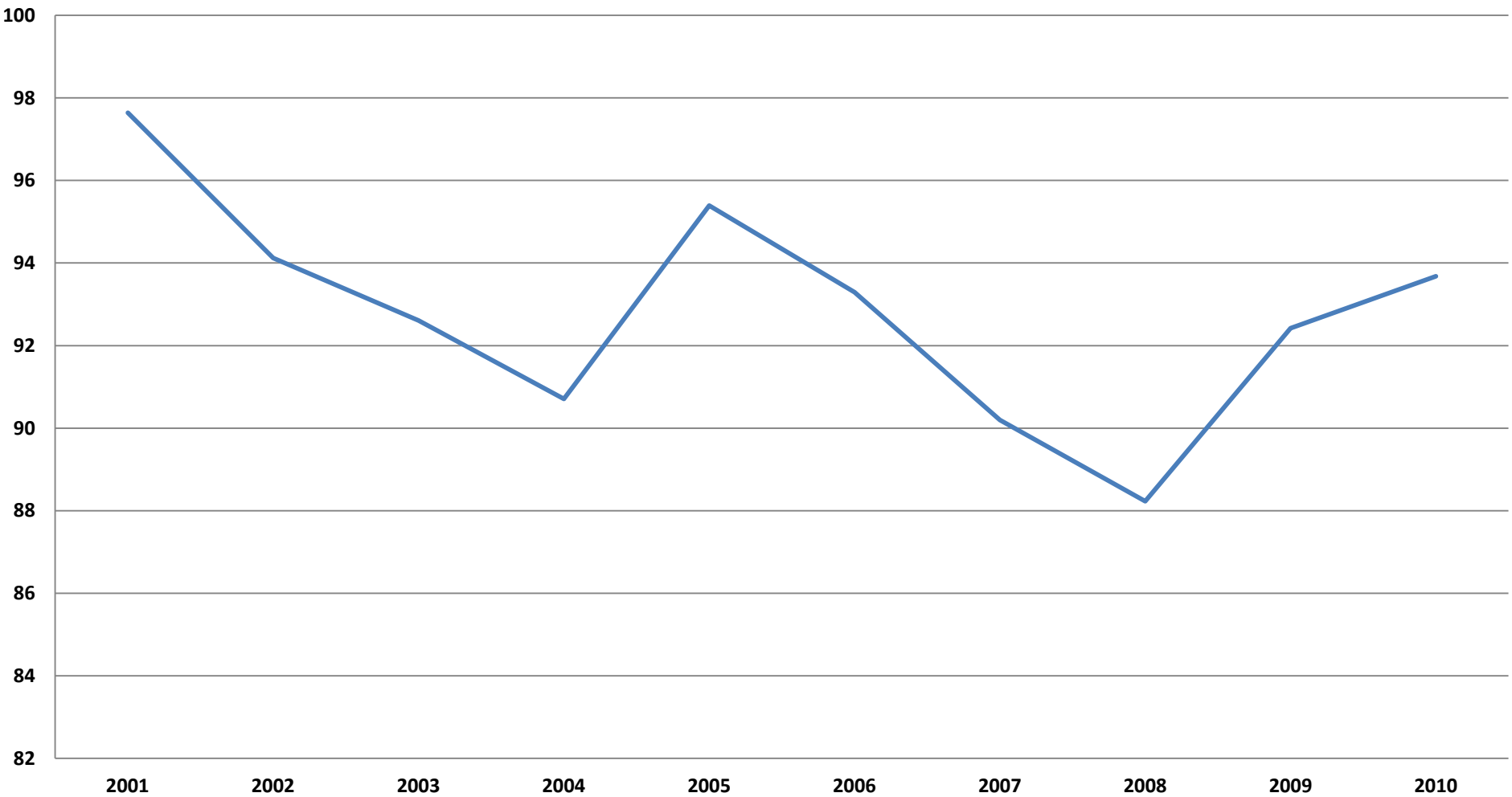
Leerlingen Haarzorg juni 2010 - opleidingsniveau moeder

Leerlingen TSO, juni 2002- juni 2011

A-attesten in het BSO (%)

Vakken	3ASO	4ASO	5ASO	3TSO	4TSO	5TSO	3BSO	4BSO	5BSO	TOTAAL
Aardrijkskunde			2		1					3
Bedrijfseconomie				1	1					2
Biologie			3	1						4
Boekhouden									1	1
Chemie	2		11	5	2					20
Cosmetologie						2				2
Cultuurwetenschappen			2							2
Duits		1		1	8	3			5	18
Engels	1	16	1	2	10	6				36
Frans	11	1	14	2	1	7			1	37
Geschiedenis	4			6						10
Lichamelijke opvoeding		2			1		1			4
Nederlands		2	1			6				9
PAV							1			1
Wetenschappelijk tekenen			4							4
Wiskunde	28	2	10	5	8	4				57
ZACON						1				1

Meten is meer dan weten

- Uitkomstenmeting
 - Via bottom-up benadering rechtstreeks inspelen op noden en verwachtingen
 - Veranderingen kunnen sneller opgemerkt worden en kunnen specifiek bevroegd en behandeld worden
 - Ofwel **procesmeting** (gebruikt op personeelsvergadering, in een schoolwerkplan,). Dient als *ondersteuning* van kwaliteitsopbouw
 - Ofwel **effectmeting** (gebruikt als instrument van evaluatie in een jaarverslag)

Metten is meer dan weten

- Waarnemen en meten is niet voldoende
- Het gaat om interpreteren en verklaren waardoor achterliggende waarden of betekenissen achterhaald kunnen worden
- Vaak wordt gezegd: “meten is weten”. Maar wat weet je dan? Meten is proberen grip te krijgen op de werkelijkheid door de werkelijkheid te vangen in waarnemingen, getallen, feiten en dies meer

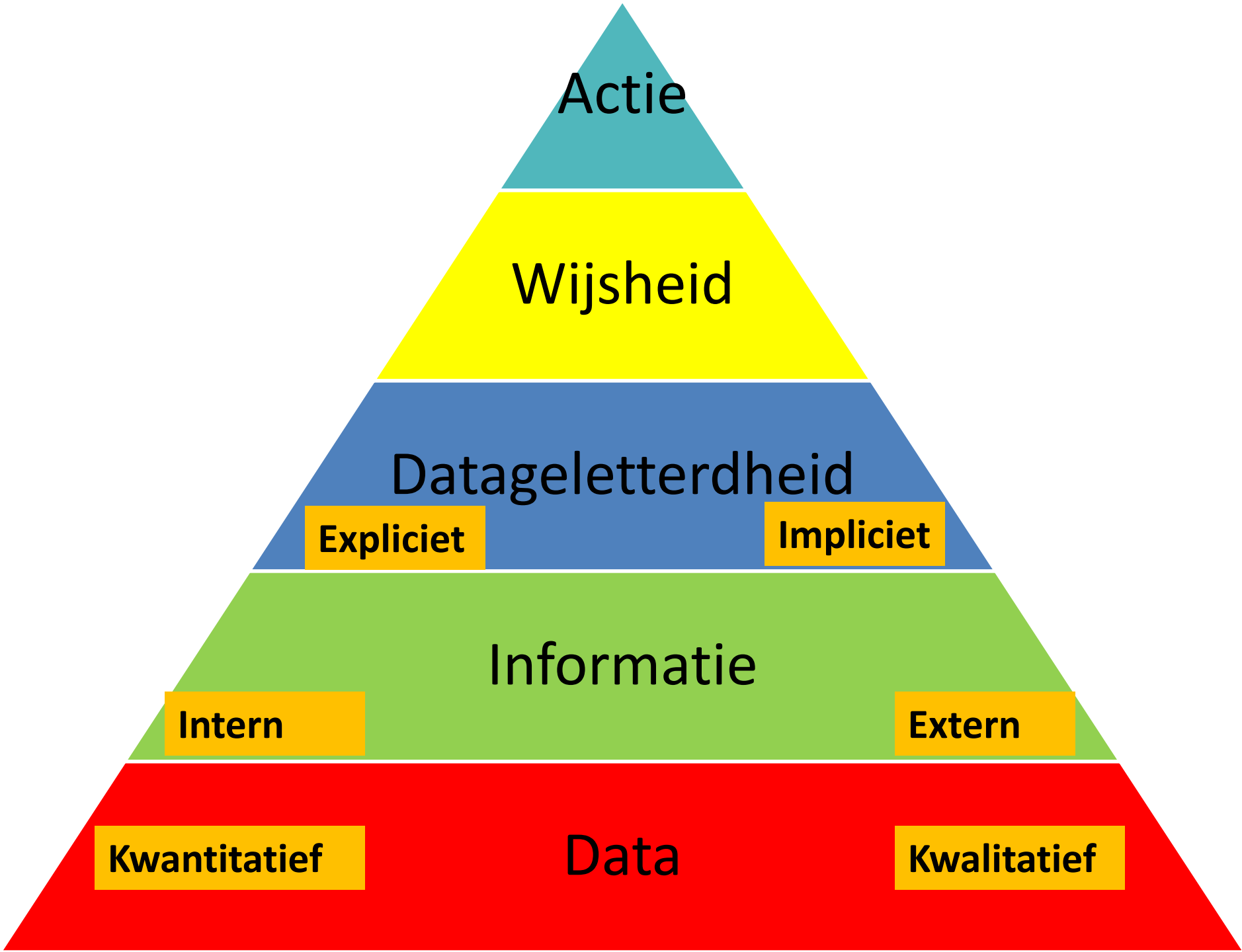
Actie

Wijsheid
evalueren

Datageletterdheid
*Analyseren en
synthetiseren*

Informatie
Begrijpen en toepassen

Data
Kennis

Actie

Wijsheid

Datageletterdheid

Expliciet

Impliciet

Informatie

Intern

Extern

Kwantitatief

Data

Kwalitatief

Actie

We sturen actief

Wijsheid

Wat kunnen en wensen we te ondernemen?

Datageletterdheid

Wat is bezig te gebeuren?

Informatie

Waarom is het gebeurd?

Data

Wat is gebeurd?

Betrouwbaar meten is zweten

- Betrouwbaar meten wordt dan zweten, want in het (cijfermatig) meten worden vaak belangrijke procesfactoren vergeten
- Als we precies weten wanneer we succesvol (zullen) zijn en welke de kritieke succes factoren zijn, dan liggen de volgende stappen voor de hand
- Dat precies weten ontbreekt nochtans vaak. Als we dan willen sturen op succes en als we het niet aan het toeval willen overlaten, dan moeten we meten.
Kritieke succesfactoren zijn doorgaans echter niet kwantitatief, maar kwalitatief geformuleerd

Betrouwbaar meten is zweten

- Meten is weten, omdat het de trend zichtbaar maakt
- Maar meten is ook vergeten, van al die andere parameters, die niet gemeten worden. Het is handig dat sommige dingen meetbaar zijn, omdat het zorgt voor een solide fundament. **Maar men moet altijd proberen te achterhalen welke kwalitatieve werkelijkheid er achter zit**
- En al zijn kwalitatieve doelen niet meetbaar, toetsbaar zijn ze wel

Te veel weten is niets weten

- Meten met mate is niet meten met maten (en gewichten)
- Zin en onzin van meten: de meetbare mens wordt geen maakbare mens

Uitkomstenmeting: procesmeting

- *Steekproeven*
 - bijvoorbeeld bestaat er een verband tussen veelvuldig afwezig zijn en een problematische thuissituatie, tussen veelvuldig afwezig zijn en het missen van controletoeetsen, tussen veelvuldig afwezig zijn en faalangst, tussen veelvuldig afwezig zijn en ... Dan zoeken naar innerlijke samenhang, naar verbanden tussen gedrag en motief...
 - Vinden we een dergelijk verband, dan ontwikkelen we een begeleidingsplan, dat we regelmatig toetsen op validiteit en transparantie (= voor schoolwerkplan)
 - Op het einde van het schooljaar doen we de effectmeting op betrouwbaarheid: hoeveel inspanningen moesten worden geleverd voor welk resultaat (= voor jaarverslag)

Uitkomstenmeting: effectmeting

- Je hoeft niet altijd zelf naar noden te peilen. Vanuit literatuur worden reeds héél veel actuele noden geïdentificeerd met mogelijke plannen van aanpak
- Ook de onderwijsinspectie duidt in haar doorlichtingsverslag op noden en werkpunten
 - Een prioriteitenplan wordt opgesteld (in schoolwerkplan): wat doen we dit jaar, wat later?
 - Elk werkpunt wordt SMART-gericht benaderd
 - De meting gebeurt kwalitatief en kwantitatief (rapporten, verslagen, afspraken, cijfers, ...)